אגרות הראי"ה - כרך ד' - אגרת אסו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: (תרפ"א) - ירושלים
נמען: הרב נ"ש גרינשפאן, לידס

כתב הפלסתר נגדו ונגד הרב חרל"פ בא מקנאה: הרב דיסקין רצה ברבנות ירושלים, ומשרתיו פעלו לכך אך הציבור סירב. הרב קוק עיכב חודשים את קבלת כתב הרבנות מכבוד לזקנתו ולאביו מבריסק, אבל משהמשיכו בקנאה קיבל. הם צירפו את הרב זוננפלד, הקימו בית דין נפרד וקוראים לו 'בשקר' 'בית דין לכל מקהלות אשכנזים'. 'אני ב"ה מהנעלבים ואינם עולבים'; את המחאה שפרסמו הרבנים נגדם פרסמו נגד רצונו. צערו הוא רק על כבוד ירושלים והתורה.

עיקרי הדברים

- רקע הפלסתר.
- קבלת הרבנות.
- בית דין נפרד.
- 'נעלבים ואינם עולבים'.

נוסח האגרת

ב"ה. ירושלים ת"ו[1], תרפ"א[2]

לכבוד ידי"נ[3] הרב הגאון אוצר תו"י[4] וחכמה, מוהרנ"ש[5] גרינשפאן שליט"א[6]

ר"מ[7] בק' לידז יצ"ו[8] וכא"ל[9] שוי"ר[10] אחרי אשר באחור זמן כתבתי לכת"ר[11] את מכתבי יום אמש, הגיעני מכתבו היקר, ע"ד[12] כתב הפלסתר אשר הוציאו נגדי ונגד ידי"נ הרב הגאון הצדיק, ר"י משה חרל"פ[13] שליט"א שהוא אחד השרידים אשר ה' קורא בדורנו. והנה כל הענין הוא בא מתוך קנאה בכבוד והשפעה אשר חנני ה', כי הרב דיסקין רצה בהתמנת של הרבנות פעה"ק[14], ומשרתיו ועושי רצונו עסקו בזה, ולא עלתה בידם מפני המיאון של הצבור

---

1 ת"ו - תבנה ותכונן
2 תרפ"א - השנה תרפ"א (1920/1921)
3 ידי"נ - ידיד נפשי
4 תו"י - תורה ויראה
5 מוהרנ"ש - מורנו הרב רבי שמות שמתחילים באותיות נ, ש (למשל: נתן + שמואל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
6 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
7 ר"מ - ראש מתיבתא
8 יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
9 וכא"ל - וכל אשר לו
10 שוי"ר - שלום וישע רב
11 לכת"ר - לכבוד תורתו
12 ע"ד - על דבר
13 חרל"פ - הרב יעקב משה חרל"פ (תלמידו של הרב קוק)
14 פעה"ק - פה עיר הקודש

בכללו!. ואנכי מפני כך עכבתי כמה חדשים ולא קבלתי את הכת"ר[15] שחששתי לכבודו, ביחוד מפני זקנותו המופלגה, וכבוד אביו הגאון מבריסק זצ"ל[16].

אבל כאשר גם אחרי שלא קבלתי את הכתב הוסיף להתעבר בקנאה, כי יודע הוא שאין מעלה ומוריד כלל ענין קבלת הכת"ר, כי עקר הדבר הוא פה האמון וההשפעה על הקהל, ע"כ[17] יחפשו תואנות, נעתרתי לקבל, ונתחברו קצת אנשים להתפלג בפ"ע[18], וספח עמו את הרב זוננפלד, שהיו בתחילה במחלוקת זע"ז[19], ויסדו להם ב"ד[20] מיוחד, וקורין אותו בשקר "ב"ד לכל מקהלות אשכנזים", ואין לו השפעה וערך כלל באופן כללי, ואנכי הנני ב"ה[21] מהנעלבים ואינם עולבים, ואין דבריהם עושים עלי שום רושם ולא ע"ד הקהל ות"ח[22] ויראים אמתיים. ומשהדפיסו על חושן משפט עיין אגרות הראיה ח"ג[23] עמ' ש"ו. כתב רבנות. פה הרבנים ובתי הדינים וראשי המוסדות מחאה ע"ז[24] הוא ג"כ[25] נגד רצוני, רק לא אוכל לעצור את חפץ הציבור החושבים שכבודי הוא כבודם, והם בעצמם פה מתכחשים ואומרים שאינם יודעים מכל זה, ובטעות בא הדבר מצדם. ובכ"ז[26] הנם עושים את מעשיהם במחשכים.

אבל כל מה שאני מצטער מזה הוא רק מפני כבוד ירושלים וכבוד התורה שמתחלל ע"י[27] מעשיהם, אבל בעצם הענין, לא בפנים ולא בחוץ, נכרת השפעתם.

ואדרבא חזותם מוכיח כי על כזב ומרמה מיסדים הם את התנגדותם, הבאה מתוך קנאה של תחרות של כבוד המדומה, וה' יטהר לבנו להעשות אגודה אחת, לעבדו באמת בהר קדשו סלה, כל ישראל חברים, ונזכה לראות בויעוד בית מקדשנו וברוממות קרן עם ה' גוי קדוש על אדמת קדשו בב"א[28], כנה"ר[29] וכו

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

15 הכת"ר - הכבוד תורתו
16 זצ"ל - זכר צדיק לברכה
17 ע"כ - על כן
18 בפ"ע - בפני עצמו
19 זע"ז - זה על זה
20 ב"ד - בית דין
21 ב"ה - ברוך השם
22 ות"ח - ותלמידי חכמים
23 ח"ג - חלק ג'
24 ע"ז - על זה
25 ג"כ - גם כן
26 ובכ"ז - ובכל זאת
27 ע"י - על ידי
28 בב"א - במהרה בימינו אמן
29 כנה"ר - כנפשו הרמה